

Folkbildning

UTDRAG UR REGIONAL KULTURPLAN FÖR SKÅNE 2016 – 2019



Detta är ett utdrag ur *Regional kulturplan för Skåne 2016-2019*, som är formad i samtal med Skånes kommuner, dess kulturliv och den idéburna sektorn. Kulturplanen är ett regionalt prioriteringsverktyg och ett underlag i dialogen med staten om det statliga kulturanslaget till regional kulturverksamhet. Region Skånes kulturnämnd vill dock stärka samverkan på bred front och inte bara utifrån hur de statliga medlen ska fördelas. Därför lyfter Region Skåne in hela det regionala kulturpolitiska uppdraget i kulturplanen.

I detta utdrag kan du läsa om vad Region Skåne vill utveckla inom området *folkbildning* under perioden 2016-2019.

KULTURPOLITISKA MÅL

De nationella kulturpolitiska målen och den regionala utvecklingsstrategin är viktiga utgångspunkter för den regionala kulturpolitiken.

Region Skåne har två kulturpolitiska mål:

- Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.
- Alla har möjlighet att delta i Skånes kulturliv och kulturupplevelser.

KULTURPOLITISKA STRATEGIER

För att nå de kulturpolitiska målen och bidra till att nå målbilden i den regionala utvecklingsstrategin arbetar Region Skåne med följande kulturpolitiska strategier:

- Stärkt kulturell infrastruktur
- Förbättrade villkor för konstnärligt skapande
- Ökad tillgång och tillgänglighet till kulturlivet
- Ökad samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden
- Stimulans av det interregionala, internationella och interkulturella samarbetet
- Stärkt dialog inom kultursektorn
- Stärkt kunskapsutveckling och forskning
- Ökad användning av digitaliseringens möjligheter
- Utvecklad regional samverkan med den idéburna sektorn

SÄRSKILDA MÅLGRUPPER

Barn och unga är en kulturpolitiskt prioriterad målgrupp i kulturpolitiken på statlig, regional och lokal nivå. Denna prioritering har stöd i bland annat FN:s barnkonvention. En annan målgrupp som har en särskild ställning är de nationella minoriteterna, vilken regleras i en lag som trädde i kraft 2010 (Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk).

Folkbildning

Folkbildningen i Skåne består av studieförbund och folkhögskolor som utgår från olika profiler och idéologiska inriktningar. Idégrunden bakom folkbildningen är dock gemensam och bygger på livslångt lärande samt fritt, frivilligt och aktivt medskapande. I regeringens proposition (2013/14:172) *Allas kunskap – allas bildning* formuleras för första gången ett särskilt mål för folkbildningspolitiken: ”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.”

Folkbildningen syftar enligt staten till att stärka och utveckla demokratin. Den skapar förutsättningar för människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen bland annat genom att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället. Syftet är också att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

De elva studieförbund som finns i Sverige är alla verksamma i Skåne, med god geografisk spridning. Basen utgörs av de anslutna medlemsorganisationerna och bidrar till att skapa ett rikt och varierat kulturliv för invånarna i Skåne. Studieförbunden genomför studiecirklar, föreläsningar och annan folkbildning. Studieförbunden genomför tillsammans med sina medlemsföreningar utvecklingsarbete genom ämnesspecifik kompetensutveckling samt föreningskunskap och projektledning.

Folkhögskolan är en egen utbildningsform med ett omfattande utbud av långa och korta kurser där utgångspunkten är människors behov och vilja att lära. Studierna är individanpassade och många har genom folkhögskolorna fått en andra chans till fullständig skolgång. De når bland annat ungdomar med korta eller icke avslutade studier.

I Skåne finns 17 folkhögskolor både på landsbygden och i städerna och flera har en kulturell profil. Folkhögskolorna utgör en viktig lokal tillväxtfaktor och utgör en självklar del i den kulturella infrastrukturen för både bildning, utbildning och kulturell utveckling i hela Skåne, både som kulturella mötesplatser och scener/arenor för kultur i lokalsamhället.

Folkhögskolorna erbjuder förberedande utbildningar inför högre studier inom det konstnärliga området. Folkhögskolorna har därför en stor betydelse som utbildningsaktörer för det professionella kulturlivet. En del av utbildningarna har ett starkt söktryck från hela Norden. Flera av folkhögskolorna i Skåne har en kulturprofil. De samverkar med kommunerna om kulturprojekt och är en viktig resurs både som utbildningsaktör och kulturarrangör i sin hemkommun.

Utveckling

Fortsätta stärka studieförbundens roll i samhällsutvecklingen

Den infrastruktur som studieförbundens kulturverksamhet har för lärande och socialt hållbar utveckling, är en viktig drivkraft i den lokala utvecklingen. Deras förmåga att nå nya grupper och skapa mening och framtidstro genom sina verksamheter är en viktig utvecklingsfaktor. Region Skåne vill fortsätta stärka studieförbundens roll i detta avseende.

Region Skåne vill utveckla de regionala samverkansformerna för att stärka och utveckla studieförbundens möjligheter att möta invånarnas behov av kulturupplevelser, folkbildning och eget skapande genom en tvärssektoriell överenskommelse avseende regional utveckling mellan folkhögskolorna, studieförbunden och Region Skåne.

Stärka förutsättningarna för samverkan mellan studieförbunden, kommunerna och övrigt kulturliv

Studieförbunden bidrar till en positiv samhällutveckling genom att aktiva samhällmedborgare med olika intressen, erfarenheter och ideologisk övertygelse utformar verksamheten. Intresset för att delta i studieförbundens kulturverksamheter är stort. De estetiska ämnesområdena konst, musik och media står för en väsentlig del av studieförbundens verksamhet. Dessutom är många skånska kulturutövare beroende av det stöd som studieförbunden kan ge pedagogiskt, ekonomiskt och genom lokaler. Att nå nya målgrupper har hög prioritet. Region Skåne vill stärka förutsättningarna för studieförbunden att samarbeta med övrigt kulturliv.

Särskilt stimulera studieförbundens arbete med unga vuxna

Studieförbunden erbjuder en kreativ arena, där invånarna kan ta del av kulturupplevelser och ges möjlighet till eget skapande. Studieförbunden bedriver en stor kulturverksamhet riktad till unga och unga vuxna i åldern 13-26 år, med en omfattande musikverksamhet, amatörkultur inom alla konstområden och ungt arrangörskap. Spelkulturen har också en stor betydelse för ungdomar idag och tillsammans med studieförbunden har man skapat plattformar för demokratiutveckling genom spel. Denna utveckling kan ta ytterligare steg med hjälp av digitala verktyg. Region Skåne vill stärka studieförbundens arbete med ungas delaktighet, inflytande, inkludering och eget skapande.

Stärka folkhögskolornas betydelse som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet

Region Skåne har genom rapporten *Folkhögskolan – en del av Skånes kompetensförsörjning* belyst folkhögskoleutbildningarnas möjlighet att underlätta ungas etablering på arbetsmarknaden. Region Skåne vill stärka folkhögskolornas roll i utbildningssystemet avseende konstnärliga utbildningar.

Region Skåne ska fortsätta utveckla samverkansformerna med folkhögskolorna i Skåne genom en tvärssektoriell överenskommelse avseende regional utveckling mellan folkhögskolorna, studieförbunden och Region Skåne.

Region Skåne vill

- fortsätta stärka studieförbundens roll i samhällsutvecklingen
- stärka förutsättningarna för samverkan mellan studieförbunden, kommunerna och övrigt kulturliv
- särskilt stimulera studieförbundens arbete med unga vuxna
- stärka folkhögskolornas betydelse som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet